

Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 26.02.1993, sp. zn. 1 Cao 31/93, ECLI:CZ:VSPH:1993:1.CAO.31.1993.1

Číslo: 3/1995

Právní věta: Otázka podstatného poklesu výdělku je otázkou právní, kterou soud může na základě bezpečně zjištěných skutkových okolností posoudit odchylně od údajů uvedených v posudku posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky. Zjistí-li soud při přezkoumávání rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení, jímž byl odňat částečný invalidní důchod, že došlo k podstatnému poklesu výdělku, je dán i právní závěr o tom, že nárok na tento důchod trvá bez přerušení od jeho odnětí, trvá-li také nadále nepříznivý zdravotní stav poživatele důchodu. Orgán sociálního zabezpečení je tu povinen obnovit výplatu částečného invalidního důchodu ode dne, kdy došlo k jeho odnětí.

Soud: Vrchní soud v Praze

Datum rozhodnutí: 26.02.1993

Spisová značka: 1 Cao 31/93

Číslo rozhodnutí: 3

Číslo sešitu: 1-2

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Důchod

Předpisy: 100/1988 Sb. § 37 ods. 2 99/1963 Sb. § 132

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Navrhovateli byl přiznán od 4. 4.1990 částečný invalidní důchod.

Rozhodnutím ze 4.2.1992 Česká správa sociálního zabezpečení odňala navrhovateli tento důchod od 4.3.1992 s odůvodněním, že podle posudku příslušné posudkové komise Okresní správy sociálního zabezpečení v B. již není invalidní.

V opravném prostředku navrhovatel nesouhlasil s odnětím částečného invalidního důchodu a žádal o přezkoumání zdravotního stavu.

Krajský soud v Brně opravnému prostředku navrhovatele vyhověl a přezkoumávané rozhodnutí zrušil. Ve svém rozhodnutí vycházel z posudkového spisu navrhovatele, z posudku posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky v B. z 25.3.1992 a ze zprávy zaměstnavatele navrhovatele a. s. M. B. o jeho výdělku a došel k závěru, že u navrhovatele jsou splněny všechny zákonné podmínky ve smyslu ustanovení § 37 odst. 2 zákona č. 100/1988 Sb., protože podle posudku posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky v B. z 25.3.1992 nadále trvá

dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav navrhovatele a při výkonu současného zaměstnání nadále u něj dochází k podstatnému poklesu výdělku. Jeho srovnatelný výdělek ve smyslu ustanovení § 19 odst. 5 vyhlášky č. 149/1988 Sb. (ve znění zákona č. 306/1991 Sb. a s účinností od 1.6.1992 ve znění zákona č. 35/1992 Sb.) činil v roce 1991 3062 Kč měsíčně a v roce 1992 3368 Kč. Z toho dvě třetiny představují 2244 Kč a navrhovatel za období od 1.7.1991 do 30.6.1992 dosáhl při šestihodinové pracovní době průměrného měsíčního výdělku 2220 Kč, tedy o 24 Kč méně.

V odvolání proti tomuto rozsudku Česká správa sociálního zabezpečení vytýkala soudu prvního stupně, že jeho rozsudek neobsahuje závazný právní názor podle ustanovení § 250r o. s. ř., neboť z něj nelze zjistit, od kterého data navrhovateli náleží částečný invalidní důchod. Soud vzhledem k zákonu č. 235/1992 Sb. dospěl k závěru, že navrhovatel splňuje i ekonomickou podmínku nároku na částečný invalidní důchod; z jeho rozsudku však není zřejmé, jaký právní názor zastává soud v otázce trvání nároku na částečný invalidní důchod po 4.3.1992, odkdy byl tento důchod odňat vzhledem k tomu, že zákon č. 235/1992 Sb. nabyl účinnosti až dnem 1.6.1992. V odvolání bylo navrženo zrušení rozsudku soudu prvního stupně.

Vrchní soud v Praze svým rozsudkem potvrdil rozsudek soudu prvního stupně a žádnému z účastníků řízení nepřiznal právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Z odůvodnění:

Jde-li o důchod podmíněný zdravotním stavem, je rozhodnutí soudu především závislé na odborném lékařském posouzení. V řízení ve věcech důchodového zabezpečení posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost občanů příslušné posudkové komise (podle ustanovení § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. to jsou místně příslušné posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky). Soud prvního stupně proto nepochybil, když ve svém rozhodnutí vycházel z posudku posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky v B. ze dne 25.3.1992. Tato posudková komise dospěla k závěru, že u navrhovatele nedošlo ve zdravotním stavu ke změnám. Záchvaty epilepsie se u něho opakují asi dvakrát měsíčně. Jde proto u něho i nadále o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, který vyžaduje antiepileptickou léčbu a opatření. Není u něho vhodné překračovat denní pracovní dobu nad 5 hodin. Pro částečnou invaliditu navrhovatel však nadále nesplňuje další zákonnou podmínku podstatného poklesu výdělku.

Otázka podstatného poklesu výdělku je otázkou právní, kterou soud může na základě bezpečně zjištěných skutkových okolností posoudit odchylně od posudku posudkové komise.

Soud prvního stupně vycházel ze správného zjištění, že navrhovateli byl přiznán částečný invalidní důchod od 4.4.1990 a že byl vypočten z průměrného měsíčního výdělku 2784 Kč. Srovnatelný výdělek podle ustanovení § 19 odst. 5 vyhlášky č. 149/1988 Sb. (ve znění zákona č. 306/1991 Sb. /účinného od 1. 8. 1991/ a ve znění zákona č. 235/1992 Sb. /účinného od 1. 6. 1992/) zjistil ve výši 3062 Kč v roce 1991 a ve výši 3368 Kč v roce 1992. Dvě třetiny srovnatelného výdělku za rok 1991 představují částku 2040 Kč a v roce 1992 k 1.6. 2244 Kč. Současný průměrný měsíční výdělek navrhovatele soud prvního stupně zjišťoval za období od 1.7.1991 do 30.6.1992, a to ve výši 2220 Kč měsíčně. Došel tak k závěru, že u navrhovatele nadále dochází k podstatnému poklesu výdělku. Ze zprávy o výdělku navrhovatele, vystavené jeho zaměstnavatelem a. s. M. B. z 13.1.1992 a založené v posudkovém spise navrhovatele, lze zjistit, že za celý rok 1991 měl navrhovatel hrubý příjem 27 934 Kč při šestihodinové pracovní době, tedy 2327 Kč měsíčně. Při pětihodinové pracovní době tento průměrný měsíční výdělek představuje 1935 Kč.

Podle posudku posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky v B. z 25.3.1992, ze kterého odvolací soud vycházel, u navrhovatele není vhodné překračovat pracovní dobu nad 5 hodin. Ze zprávy a. s. M. B. z 30.7.1992 vyplývá, že navrhovatel při šestihodinové

pracovní době za leden až červen 1992 dosáhl celkového hrubého výdělku 12 060 Kč, tj. průměrného měsíčního výdělku 2010 Kč. Při pětihodinové pracovní době to činí 1675 Kč. Odvolací soud souhlasí se závěrem soudu prvního stupně, že u navrhovatele i po 4.3.1992 dochází k podstatnému poklesu výdělku a že jsou u něho splněny všechny zákonné podmínky částečné invalidity ve smyslu ustanovení § 37 odst. 2 zákona č. 100/1988 Sb. (od 1.1.1993 ve znění zákona č. 37/1993 Sb.).

Soud prvního stupně zrušil rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 4.2.1992, kterým byl odňat navrhovateli částečný invalidní důchod od 4.3.1992 v celém rozsahu. Z výroku rozsudku je nepochybné, že soud prvního stupně vycházel z právního názoru, že navrhovatelův nárok na částečný invalidní důchod trvá od jeho odnětí, tj. od 4.3.1992, i nadále bez přerušení. Pokud by měl jiný právní názor, byl by ho vyjádřil ve výroku rozsudku (např. tím, že za dobu, po kterou by navrhovatel nárok na částečný invalidní důchod neměl, by rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení potvrdil a pouze za dobu, po kterou by nárok na invalidní důchod měl, by toto rozhodnutí zrušil). Protože stejný právní názor zastává i odvolací soud, potvrdil rozsudek soudu prvního stupně jako věcně správný (§ 219 o. s. ř.). Česká správa sociálního zabezpečení je vázána tímto právním názorem soudu ve smyslu ustanovení § 250r o. s. ř. a je povinna obnovit navrhovateli výplatu částečného invalidního důchodu ode dne jeho odnětí napadeným rozhodnutím.

Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení, protože navrhovateli v tomto řízení náklady nevznikly a odpůrce nemá na jejich náhradu nárok (§ 250k odst. 1, § 250l odst. 2 a § 224 odst. 1 o. s. ř.).